

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17264

Tarih : 02.04.2026

43085

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorunun **Adalet Bakanı Akın GÜRLEK** tarafından Anayasa'nın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim **02.04.2026**.

Nevroz Uysal Aslan

Şırnak Milletvekili

Avukat Musa Bendaş, 23 Ocak tarihinde gözaltına alınmış, 24 Ocak Tehlike Altındaki Avukatlar Gününde tutuklanmıştır. Bu süreçte, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'ndan doğan özel usul ve mesleki güvenceler açık biçimde ihlal edilmiş; avukat olması nedeniyle çağrı usulüyle ifadesi alınabilecekken bu yol tercih edilmemiş, ev araması baroya haber verilmeksizin ve meslektaşlarının katılımı sağlanmaksızın gerçekleştirilmiş, Bakanlığınızdan soruşturma izni alınmadan işlem tesis edilmiştir. Bu nedenle süreç, başından sonuna kadar açık bir hukuka aykırılık tablosu ortaya çıkarmaktadır.

Avukat Musa Bendaş hakkında yürütülen işlemler, Rojava'ya yönelik saldırılara karşı gerçekleştirilen barışçıl protestolara katılması ve bu bağlamda düşüncelerini açıklamasıyla doğrudan bağlantılıdır. Bu durum, Anayasa'nın 25'inci, 26'ncı ve 34'üncü maddeleri ile güvence altına alınan düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü, ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının cezai süreçler yoluyla bastırıldığını göstermektedir.

Bir avukatın mesleki kimliği, toplumsal olaylara ilişkin açıklamaları ve hukuksuzluğa karşı tutumu nedeniyle hedef alınması, doğrudan savunma hakkını, adil yargılanma hakkını ve hukuk devleti ilkesini ihlal etmektedir.

Öte yandan, Avukat Musa Bendaş hakkında somut ve hukuken denetlenebilir herhangi bir olgu ortaya konulmaksızın, soyut varsayımlara dayanılarak tutuklama kararı verilmiştir. Mesleği

gereği her gün emniyet, adliye ve karakollarda bulunan bir avukat yönünden kaçma şüphesinden söz edilmesi dahi hayatın olağan akışına aykırıdır. Bu haliyle tutuklama tedbiri: ölçülülük, zorunluluk ve son çare olma ilkeleri gözetilmeksizin uygulanmış. kişi özgürlüğünü istisna, tutuklamayı ise kural haline getiren keyfî bir anlayış açığa çıkmıştır.

Avukatların mesleki faaliyetleri ve toplumsal konulardaki düşünce açıklamaları nedeniyle baskı ve cezai yaptırımlara maruz bırakılmamaları gerektiği: başta Birleşmiş Milletler Avukatların Rolüne Dair Temel Prensipler olmak üzere çok sayıda ulusal ve uluslararası norm ile güvence altına alınmıştır.

Ayrıca 24 Ocak Tehlike Altındaki Avukatlar Gününde gerçekleşen bu tutuklama, savunma hakkına yönelik müdahalenin sembolik ve siyasal ağırlığını daha da artırmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Avukat Musa Bendaş hakkında başlatılan soruşturma kapsamında gözaltı, arama ve tutuklama tedbirleri hangi somut fiil, delil ve hukuki gerekçelere dayandırılmıştır?
2. Avukat Musa Bendaş'ın avukat olması nedeniyle çağrı usulüyle ifadesinin alınması mümkünken, hangi gerekçeyle doğrudan gözaltı tedbiri uygulanmıştır?
3. Avukat Musa Bendaş hakkında yürütülen soruşturmada 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nda öngörülen özel usul neden işletilmemiştir? Bu konuda sorumluluğu bulunan kişiler hakkında herhangi bir idari ya da adli işlem başlatılmış mıdır?
4. Avukat Musa Bendaş'ın konutunda yapılan arama öncesinde ilgili baroya bildirim yapılmış mıdır? Yapılmış ise tarih, saat ve yöntem nedir? Yapılmamış ise bunun hukuki gerekçesi nedir?
5. Bakanlığınızdan soruşturma izni alınmadan işlem tesis edilmiş olmasının hukuki dayanağı nedir? Bakanlığınız bu açık usul ihlali hakkında herhangi bir inceleme veya soruşturma başlatmış mıdır?
6. Avukat Musa Bendaş hakkında yürütülen işlemlerin, Rojava'ya yönelik saldırılara karşı gerçekleştirilen barışçıl protestolara katılması ve düşüncelerini açıklamasıyla doğrudan bağlantılı olması karşısında, Bakanlığınız bu sürecin ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının cezalandırılmasına dönüşmesini önlemek amacıyla herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır?

7. Avukat Musa Bendaş hakkında verilen tutuklama kararında, kaçma şüphesi ve delil karartma ihtimali hangi somut olgularla gerekçelendirilmiştir? Adli kontrol gibi daha hafif koruma tedbirlerinin neden yeterli görülmediğine ilişkin değerlendirme nedir?
8. Savunma mesleğini icra eden bir avukatın, mesleki kimliği ve kamusal konulardaki açıklamaları nedeniyle gözaltına alınması ve tutuklanmasının savunma hakkı üzerinde yaratacağı baskı konusunda Bakanlığınızın herhangi bir tespiti, çalışması ya da önleyici mekanizması bulunmakta mıdır?
9. Son beş yıl içinde, avukatlar hakkında toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katılım, düşünce açıklamaları veya mesleki faaliyetleri nedeniyle başlatılan soruşturma, gözaltı ve tutuklama işlemlerinin yıllara ve illere göre sayısı nedir?
10. Avukatlara ilişkin yasal güvencelerin fiilen ortadan kaldırılmasını önlemek, baroya bildirim yükümlülüğünün eksiksiz uygulanmasını sağlamak ve savunma makamına yönelik keyfî müdahaleleri engellemek amacıyla Bakanlığınız tarafından çıkarılmış herhangi bir genelge, iç düzenleme, denetim mekanizması veya disiplin süreci bulunmakta mıdır?
11. Avukat Musa Bendaş'ın gözaltına alınması ve tutuklanması sürecinde ortaya çıkan özel usul ihlalleri, savunma hakkına müdahale ve temel hakların cezai süreçlerle bastırılması karşısında Bakanlığınız tarafından bir idari inceleme başlatılacak mıdır?
12. 24 Ocak Tehlike Altındaki Avukatlar Gününde bir avukatın tutuklanmış olması karşısında, Bakanlığınız bu durumun savunma makamı üzerinde yaratacağı caydırıcı etkiyi dikkate alarak herhangi bir değerlendirme yapmış mıdır?